

Μὰ κανείς τους, ἐξὸν ἀπὸ τὸ παληκάρι, δὲν πρόσεξε τὸ ταπεινὸ κορίτσι πού εἶταν καὶ δύσκολο νὰ νυθῇ πὼς ξαφνικὰ κιόλας βρέθηκε σὲ μιὰ μυστική συνενόηση μὲ ὅλα τῆς φύσης τὰ ζωτικά. Ὅλα σίμωναν πρὸς τὴν κόρη σὰ γιὰ νὰ τὴν προσκυνήσουν καὶ τῆς ἀπὶθωναν δῶρα κάθε πολυτιμότερο πού εἶχε καθένα στὴν ὑπαρξή του. Ἡ τριανταφυλλιά μᾶθησε ἀπάνου της, ὅλα της τὰ τριαντάφυλλα καὶ ἕνα φειδάκι μυριόχρωμο περδουκλώθηκε στὸ χέρι της βραχιόλι. Τὸ παληκάρι ἐκλαιγε. Ἐκλαιγε τάχα γιὰ τὸ μᾶθημα τῆς τριανταφυλλιάς ἢ ἀπὸ ἄλλη αἰτία; Ὅσῳ σὺν ὁ ἥλιος μπαρκαρίζοταν γιὰ τὸ νησί του, ἐκεῖ πίσω ἀπ' τὰ βουνὰ καὶ μὲ τὸ σούρουπο ἕνας ἕνας ὅλοι ἀποχώρησαν σιγὰ σιγὰ καὶ ἡ μυστηριώδης συντροφιά σκόρπισε, τὸ παληκάρι βρέθηκε ξαφνικὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης. Εἶταν πεσμένο ἀπάνω στὰ γόνατά της. Καὶ τὰ χέρια του σὺν κισσὸς δένονταν σφιχτὰ πίσω στὸν ἄσπρο της σῆρο. Κοίταζε τὸν οὐρανὸ καὶ τ' ἀστέρια πού ξεπετιοῦνταν σὺν αἰθέριες πυγολαμπίδες. Κεῖνη σκυμμένη, εἶχε κολλημένα τὰ χεῖλη τῆς ἀπάνου στὸ σφίξιμο τῶν φρυδιῶν του. Τὰ νερὰ θορυβοῦσαν ξελογιαστικά. Ἐνας σκύλος ὀρέχτηκε ν' ἀλυχτήση. Οὐρλιαζε ἀκατανόητα ἐκεῖ κάτω στὸ μονοπάτι.

* *

Σὺν τὴν χαρὰ πού τὴ σπαταλεῖ κανεὶς ἀφρόντιστα ὅταν τὴν κατέχει καὶ κλαίει ἀπαρηγόρητα ὅταν τὴ χάσῃ, σὺν τὴν χαρὰ στεκόταν καὶ τὸ παληκάρι τώρα στοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀχάριστους πάντα.

Θυμόντουσαν κάθε του πράξη, λόγο, φέριμο καὶ τὸ νοσταλγοῦσαν σὺν τὸ χαμένο καλὸ, τὸ ἀνεπίστροφο. Γιὰ ὅ,τι τὸ παρεξηγοῦσαν ὅταν βρισκόταν ἀνάμεσόν τους, γιὰ τὸ ἴδιο τώρα τὸ ἀνέβασαν ψηλὰ στὴ συνειδητή τους.

Τοῦ κάκου, κάθε πού συναπαντιοῦνται τὰ θλιβερά σούρουπα, εἴτε πρὸς τὸ δρόμο τῶν κυπαρισσῶν σὲ δυσμικὲς ὥρες γι' ἀναφυχή, εἴτε πρὸς τὴν παμπάλαιη Πύλη τῆς χώρας, ἀναρωτιοῦνται γιὰ τὸ παληκάρι τοῦ κάκου!

Πέθανε; Ἐνιτεύτηκε; Χάθηκε; Κανεὶς, κανεὶς δὲν ξέρεῖ! καὶ χωρίζονται μὲ τὰ κεφάλια γυρμένα καὶ μὲ τὴ σκέψη τους ὀλογομάτη ἀπὸ τὴν ἀνάμνησή του.

Τὸ παληκάρι κλεισμένο στὸν πύργο τῆς ξελογιάστρας του, λησμόνησε ὅλη τὴν περασμένη ζωὴ του.

«Ἡ ζωὴ μου ἀρχίνησε στὴν ἀγκαλιὰ σου. τῆς εἶλεγε, κ' ἐκείνη τὸ φιλοῦσε ἀκράτητα καὶ ποθοκαίγονταν νὰ τοῦ ρουφήξῃ ὅλο του τὸ εἶναι μὲ τὰ φιλιὰ της».

Πέρασαν χρόνοι καὶ χρόνοι· μὰ οὔτε πουλιά, οὔτε λούλουδα, οὔτε ἀνθήση καμμιὰ δὲν ἦρθαν νὰ ξυπνήσουν τὸ παληκάρι ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴν του λήθαργον· γιὰτὶ ἡ Ἀνοιξὴ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, φεύγοντας τὸν ἔρωτα τοῦ Χειμῶνα, εἶχε κρυφτῇ στὴν πῶ βαθύτερη σπηλιά της. Μὰ ὅταν ὁ ἥλιος γύρισε ἀπ' τὴν Ἀραπιά καὶ ξεπάστρεψε σὲ πάλεμα τοὺς χειμωνικούς ἀνέμους καὶ ἔστησε τὸ χρυσὸ θρονί του ψηλὰ στὰ νεραϊδόβουνα, ἔστειλε τίς Ὠρὲς καὶ φέραν τὴν ποθητή του καὶ μπουμπουκιάσαν πάλι τὰ δέντρὰ καὶ ἀκούστηκε καὶ τὸ πρῶτο λάλημα τῶν πουλιῶν· καὶ ὁ χρυσὸς Ζέφυρος ξανάεψε στὸ ἀμάξι του, τ' ἀνέρα ἀλόγατά του, γιὰ νὰ χαράξῃ τοὺς δροσιμένους τοῦ γύρους.

* *

Ἐνα κρινάκι πού ξέχασε ἡ ξελογιάστρα νὰ κάψῃ τίς ρίζες του ἀνάβησε στὴ γλάστρα. Ἐνα πουλάκι στὴ σκεπὴ πού δὲν τὸ στραγγάλισε ἡ φόνισσα,

ἔρριξε δυὸ τρεῖς κελαιδισμούς. Ἐνα νιογέννητο ἀεράκι μπῆκε ἀκάλεστο ἀπ' τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο καὶ χაίδεψε τὰ μαλλιά τοῦ παληκαριῶ.

Τὸ παληκάρι ἀναστέναξε· σήκωσε τὰ χέρια σὰ σὲ προσευχή· μὰ ἡ γόνισσα ἀνήσυχη καὶ βιαστικὴ σγκώθηκε γιὰ νὰ κόψῃ τὸ κρῖνο.

— Μὴ τὸ κρῖνο! ξεφώνησε τρομασμένο τὸ παληκάρι, μὴ τὴν ψυχὴ μου! Καὶ μὲ ὅλη του τὴ δύναμη τῆς ἐσπρωξε τὰ χέρια τὰ φονικά.

Τρέχει ἡ ξελογιάστρα ἀλλόφρενη καὶ πιάνει τὸ πουλὶ νὰ τὸ στραγγάλισῃ.

— Μὴ τὸ πουλὶ, μὴ τὴ φωνή μου! Φωνάζει τὸ παληκάρι καὶ τρέχει καὶ τὸ σῶζει.

Ἡ ξελογιάστρα τώρα βρίζει τὸ ἀγεράκι.

— Ὅχι τὸ ἀγεράκι, Μάγισσα κακιά! Ὅχι τὴ σκέψη μου!

Τὸ κρινάκι χύνει περίσσο τὸ μῦρο του, τὸ πουλὶ κελαιδάει πανέμορφα, τὸ ἀγεράκι φυσάει στὰ μαλλιά του καὶ ὅλα μαζί τοῦ ψιθυρίζουν μυστικὰ σὺν ἀπὸ κάποια εὐγνωμοσύνη:

«Φύγε, φύγε παληκάρι! Τὸ ἀμαξάκι μὲ τοὺς παλιούς σου πόθους ἀλογάκια σὲ καρτερεῖ στὸ πλατὺ σταυροδρόμι νὰ σὲ ὀδηγήσουν, ἄλλη μιὰ φορὰ στ' Ἀγαπημένα Μέρη! Φύγε, φύγε, κακότυχ»!

Ἡ ξελογιάστρα σωριάζεται στὸ ντιβάνι καὶ κλαίει ἀπαρηγόρητα· μὰ τοῦ κάκου! Ὁξω ἡ Πλάση γελάει· τὰ μπουμπουκιά ξεσκάνε· τὰ πουλιὰ ταίρια ταίρια κελαιδοῦνε στὰ κλώνια.

«Ἐχε γεια, Πλάνη! Παγαίνω. Τὰ δάκρυά σου τὰ πύρινα ἀνωφέλευτα ρένε! Δὲ μὲ καὶς πιά, δὲ μὲ θερμαίνεις.» Λέει, καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸ παράθυρο ἀπ' ὅπου ρίχνει βλέμματα διψασμένα.

«ὦ κυρά! Νὰ ἡ Ζωή, μ' ἀκούς; Λίγη δύναμη μοῦ ἀπόμεινε ἀκόμα. Ἡ τρίχα τῆς κεφαλῆς μου μεγάλωσε πάλι ὡ Δαλιδᾷ! Τελείωσε τὸ παραμῦθι! Ἐχε γεια!»

Τρέχει τὸ χαγιατί· κατεβαίνει τὰ σκαλιὰ· ἀνοίγει τὴν σιδερένια αὐλόπορτα, βγαίνει καὶ τὴ σφαλαίει μὲ ὀρμή. Ὁ χτύπος ὀλέθριος ἀντιλάλησε μὲς τ' ἀδεια τοῦ πύργου. Κάπου ὁ σατανὰς πάτησε στὸ βιβλίον τοῦ τὴν ἑβδομὴ βούλα.

Ἡ ξελογιάστρα ἀλάλητη, βουβὴ κοίτονταν ἀκόμα στὸ ντιβάνι, ἐνῶ τὸ κρῖνο εὐωδίαζε λεύτερα, τὸ πουλὶ κελαιδοῦσε πασίχαρα καὶ τὸ ἀγεράκι ἔπνεε δροσμοῦριστο.

* *

Τίποτε, τίποτε δὲν ἔλλαξε στ' Ἀγαπημένα Μέρη. Ἡ ἴδια συντροφιά τῶν ἀλλόκοτων· τὰ ἴδια δέντρα· οἱ ἴδιες βρυσούλες· ἡ ἴδια ζωὴ τριγύρω· καὶ ἡ τριανταφυλλιά στὸ ψήλωμα, ὅλη χυμούς ἀνυψωμένους πρὸς τὴν ἀγαπητικὴν αἰθέρα, κρατοῦσε σὰ χεῖλια πυρωμένα καὶ λαῦρα στὴν κορφή δυὸ μισανοιγμένα κόκκινα τριαντάφυλλα.

Σκεπασμένο στὴ θλίψη του τὸ παληκάρι πρόβαλε ἀνάμεσόν τους. Ἡ λαχτάρα τὴν ἐσπρωχνε στὸ ξαναζῶισμα. Ἀπόδημος χρόνων, ἐρχόταν νὰ φιλήσῃ τὸ χῶμα τοῦ τόπου του.

— Δὲ σὲ γνωρίζουμε τ' ἀκούς;

Τοῦ λέν οἱ παλιοὶ του συντρόφοι.

— Τί γυρεύει ὁ ξένος αὐτός;

Ρωτοῦν τὰ δέντρα καὶ τὰ νερὰ ἀναμεταξύ τους.

— Μὴ μὲ πατάς, βέβηλε!

Βόγγησε τὸ χῶμα.

— Φύγε, ἀλήτη, ἀπὸ μένα!

Τοῦ λέει κ' ἡ τριανταφυλλιά.

«Ἄλλαξαν ὅλα ἄλλοῦμονο! Ἄλλαξαν ὅλα!»

Πρόφτασε νὰ πῇ καὶ λύθηκε σὲ δάκρυα. Παντοτε-

νὸς ἐξόριστος· μόνος· ξεχασμένος! Ἡ ζωὴ μὲ διώχνει· μὲ διώχνει ἡ ἀγάπη· μὲ διώχνει καὶ ὁ οἶχος ἀκόμα, ψιθυρίζει μὲ λυγμούς.

Σὲ λίγο σγκώθηκε σὺν ὀργισμένος· ἀπλωσε τὰ χέρια του στὸ Βορρῖα καὶ βλαστήμησε. Ἐπειτα γύρισε ἀπότομα καὶ μὲ σταθερό, γεμάτο ἀπόφαση βήμα, περπάτησε.

Σίμωνε τὴν τριανταφυλλιά καὶ μ' ὅλη τὴν ἐνταση τῆς παλιᾶς γεροσύνης του — ἀχτίδα κάποιου ἡλίου πού βασιλεύει — τὴν ἀρπάξε στὴν ἀγκαλιὰ του. Τὰ χλωμιασμένα του χεῖλια τὰ κόλλησε ἀπ' αὐτοῦ στὰ δυὸ κόκκινα τριαντάφυλλα.

Ἡ τριανταφυλλιά ἀνασείστηκε δλόκορμη καὶ τὸ παληκάρι ἀπνοο βρέθηκε κατὰχαμα.

Αἶμα τριανταφυλλένιο, ἄφτονο ἔρρεε μὲς ἀπὸ τὴν πανεύσημη καρδιά του, πού μιὰ ὀχιά ἀπάνωθι ἔστεκε καὶ τὸ ρουφοῦσε λαίμαργα, διψασμένα.

Τὸ παληκάρι δὲν εἶναι πιά. Χάθηκε· πάει! Ἐθύμανε σὺν αἰθέρας καὶ ξεχύθηκε μὲς στὰ στοιχεῖα τῆς Πλάσης τ' ἀέναα, πού κάποτε τὸ ἐπλάσαν καὶ κάποτε θὰ τὸ ξαναπλάσουν.

Τίποτε, τίποτε δὲν ἔλλαξε στ' Ἀγαπημένα Μέρη· καὶ τὸ τραγούδι τῆς Πλάνης ρυθμισμένο ἀπάνου σὲ καινούργιο μεθύσι ζωῆς, στὴν ἀρμονία τῶν ὅλων ἀπὸ πολὺ μακριὰ ἐρχόταν τώρα σὺν κάποια ἐγδίκηση στὸν ἀθριάμβευτο Θρίαμβο, ἢ σὺν κάποιος σαρκασμός, γτὴν ἰδέα πού ἔπνεε ἀκόμα ἔλλη μιὰ φορὰ.

Ἀθήνα 1905.

Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΚΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΥΝΙΚΟΙ

Τοῦ κυνισμοῦ τοῦ ἀρέσει νὰ σκεπάζεται μὲ τὸ μαντύα τῆς ἐλευθερίας, λέει πὼς ζητᾷ τὴν πλείρια ἐλευθερία — αὐτὴ εἶναι ἡ χυδαϊότερή του προσώπιδα!

Μὲ τὸ κοντύλι τῶν συγγραφέων μὲ τὸ πιδό μεγάλο τάλαντο ἡ φιλολογία μαρτυρεῖ πὼς, ὅταν ὁ μπουρζουὰς, στὴν προσπάθειά γιὰ τὴν ἐλευθερία του, ξεγυμνώνει τὸ «ἐγὼ» του, βγαίνει στὸ φῶς στὴ σύγχρονη κοινωνία — ἕνα κτῆνος.

Αὐτὸ εἶναι ὀλοφάνερα ἕνα φαινόμενο ἀναπόφευκτο, ἀνεξάρτητο ἀπὸ τὸ θέλημα τῶν συγγραφέων. Οἱ προσπάθειές τους εἶναι τίμιες καὶ καθαρές. Θέλουν νὰ χαράξουν τὴν ἐποικοδομητικὴ εἰκόνα ἐνὸς ἀνθρώπου, ἐλευθερωμένου ἀπὸ προλήψεις καὶ ἀπὸ παραδόσεις, πού οἱ μπουρζουὰδες τίς σμίγουν σ' ἕνα σύνολο, σὲ μιὰ κοινωνία στενεύουσα τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἀτόμου. Θέλουν νὰ πλάσουν ἕναν «τύπο θετικόν», ἕναν ἥρωα πού παίρνει ὅλα ἀπ' τὴ ζωὴ δίχως τίποτε νὰ τῆς ξαναγυρίζῃ.

Στὸ μυθιστόρημα γυρεύει αὐτός ὁ ἥρωας νὰ ποδείξῃ μὲ περισσότερο ἢ λιγότερο πνεῦμα πὼς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι ἐκεῖνο πού εἶναι, κάνει μιὰ ἀρδαριά ἀντραγαθήματα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπ' τὴν ἐπίδραση κοινωνικῶν αἰσθημάτων κ' ἰδεῶν καὶ στὴν περίστασι πού δὲν τὸν στραγγαλίσουν ἔγκαιρα τὰ γύρωθι του πρόσωπα ἢ δὲν αὐτοκτονήσῃ, ξεφανερώνεται στὸ τέλος τοῦ βιβλίου στὸ μπουρζουὰ ἀναγνώστη σὺν γουρουνάκι νιογέννητο· καὶ αὐτὸ στὴν πιδό εὐνοϊκὴ περίστασι!

Ὁ ἀναγνώστης σουφρώνει τὸ μέτωπο, εἶναι δυσχερستهμένος. Ἐκεῖ πού ὑπάρχει ἕνα «Δικό μου», πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐξάπαντος κ' ἕνα «Ἐγὼ» τέλεια αὐτεξούσιο. Ὁ ἀναγνώστης βλέπει ὡς τόσο καθα-

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στοὺ προπερασμένου φύλλου.

ρά, πώς ή πλέρια ελευθερία του ενός «έγώ» προϋποθέτει αναγκασία τη σκλαβιά όλων των άλλων ανθρωπίνων—καλὰ ἀλήθεια, πού καθένας ὁμως πάσχει ὅσο μπορεί νά τήν ξεχάσῃ.

Ὁ μπουρζουάς τὸ βλέπει αὐτὸ παραπολὺ συχνά, γιατί στήν πράξη τῆς ζωῆς, στὸν καθημερινὸ τραχὺν ἀγώνα γιὰ μιὰ ἄνετη ὑπαρξήν ὁ ἄνθρωπος γίνεται ὅσο πᾶει σκληρότερος καὶ φοβερότερος, ὅσο πᾶει λιγότερο ἀνθρώπινος.

Κι ὁμως τέτια κτήνη εἰν' ἀπαραίτητα γιὰ τὴν υπεράσπιση τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς ιδιοκτησίας.

Τοῦ μπουρζουά τοῦ ἀρέσει νὰ χωρίζῃ τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἡρώες καὶ πλῆθος. Ὡς τόσο χάνεται τὸ πλῆθος, ὅταν μεταμορφώνεται σὲ κόμματα σοσιαλιστικά, πού φοβερίζουν νὰ ξεριζώσουν τὸ μικρὸ μπουρζουαδίστικο «έγώ». Τότε ὁ μπουρζουάς κράζει τὸν ἡρώα βοήθεια—παρουσιάζεται σ' ἓνα ἄρπαγο κι ἀχόρταγο ὃν μὲ τὴν πνευματικὴ σύσταση ἐνὸς ξεματωμένου ἀγριογούρουνο ἢ ἐνὸς ρούσου γενικοῦ διοικητή.

Μὰ αὐτὸ τὸ τέρας, τὸ καλεσμένο γιὰ τὴν προστασία τοῦ ἱεροῦ δικαίου τῆς ιδιοκτησίας, δὲ γνωρίζει ἀπὸ ἱερὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, βλέπει μάλιστα ἀκόμα καὶ τὴν ιδιοκτησία μὲ τὰ μάτια τοῦ καταχρηστή.

Ἀπ' τὸνα μέρος λοιπὸν ἡ πολυκέφαλη κόκκινη ὕδρα, ἀπ' τῆλλο ὁ πύρινος δράκοντας μὲ τάνοιχτο ἀχόρταστο λαρύγγι κι ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ δυὸ παραδέρνει ἓνας ἀνθρωπάκος μὲ τὴν οἰκτρή του λιγούλακι ιδιοκτησία.

Κι ἂν αὐτὴ τὸν πνίγει, ὅπως οἱ ἀλυσίδες τὸ δεσμώτη, ὅπως ὁ ζυγὸς τὸ σκλάβο, αὐτὸς ὁμως τὴν ἀγαπάει, τὴ δουλεύει πιστὰ κ' εἶναι πάντα ἑτοιμος νὰ προστατέψῃ τὸ ἀπαραδίαστό της καὶ τὴν ἐξουσία της μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψευτιάς καὶ τοῦ δόλου πῶχει στὴ διάθεσή του, πάντα ἑτοιμος νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑπόστασή της μὲ κάθε μέσο—ἀπ' τὸ θεὸ καὶ τὴ φιλοσοφία ὡς τὴ φυλακὴ κι ὡς τὴς μαπαγιονέττες!

Μὰ αὐτὰ λίγο βοηθᾷν κ' ἔτσι μὲ τὸ αἶσθημα τοῦ τέλους τοῦ πού πλησιάζει, ἀπὸ ἀπελπισία ἴσως ἀσυνείδητη ὁ ἀπλοϊκὸς μπουρζουάς μεταμορφώνεται σὲ φιλόνεικο κυνικὸ.

— Τότε λοιπὸν κ' ἐγὼ θὰ ξεφαντώσω!

Δὲ ζῇ ὡς τόσο ὅπως θέλει, μὰ ὅπως μπορεί. Σὰ ζωὸ κοινωνικὸ πού εἶναι, δὲν μπορεί νὰ ξεχάσῃ τὸ εἶδος του, τὴ σύνθετη διάταξη τῶν κοινωνικῶν ἐνστάσεων, ἔχει τῶριστο αἶσθημα τοῦ συνδέσμου του μὲ τοὺς ἀνθρώπους, πού κάποτε τὸ λείπει συνείδηση ἢ ντροπὴ καὶ πού τὸν ἐμποδίζει πάντα νὰ ζῇ τόσο ἀχαλίνωτα κι ἀδιάντροπα, ὅσο ἤθελε.

Γιὰ νὰ μὴ ὕστερα στὰ τέλη τῆς ζωῆς του νὰ φανερόνῃ ἐλεύθερα ὅλους τοὺς πόθους τῆς φαγμένης του ψυχῆς, ὅλες τὶς ὁρμὲς καὶ τὶς κακίες τοῦ παράλυτου κορμιοῦ του, τὸ θαρρεῖ, ὅταν πιέζεται ἀπὸ τὴ συνείδηση, ἀναγκαῖο νὰ σκεπάζῃ τὶς ἀδυναμίες του μὲ τὸν πέπλο κάποιων ψηλότερων συλλογισμῶν.

— Γυρεύω τὴ στερνὴ ἐλευθερία! κράζει μ' ἐπισημότητα, ἐνῶ κηρύττει καὶ γεύεται τὴν ὁμόφυλη ἀγάπη.

Καὶ βιάζοντας παιδιὰ, διαλαλεῖ τὸ ξαναγεννημα τῆς ἐλληνικῆς ὁμορφιάς καὶ ξεχύνεται σὲ θεωρίες φιλοσοφικῆς πῶς ἡ φύση ἐπλασε τὴ γυναῖκα γιὰ σκοποὺς δικούς της, πῶς ὁμως οἱ σκοποὶ αὐτοὶ εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἀλυσίδες καὶ δεσμά, γι' αὐτό...

— Σπάσιμο τῶν δεσμῶν!

Μὰ δὲν περιφρονεῖ καὶ τὴ γυναῖκα, τὴ διαφθείρει κι αὐτὴ, ὅσο μπορεί.

Καὶ ἡ γυναῖκα δὲν μπορεί ἀκόμα νὰ λυθῇ ἀπ' τὸ βάρος τοῦ ἱστορικοῦ ὑπνωτισμοῦ της, νὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὸ αἷμα της τὶς ἀναμνήσεις τῆς ἄλλοτινῆς σκλαβιάς της.

Ἡ φύση προίκει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴ γεννητικὴ ὁρμὴ, ἡ γυναῖκα ἔχει πλάσει τὴν ἀγάπην μὰ φαίνεται σὰ νὰ μὴν τὴ θυμᾶται, ὁ σεβασμὸς στὸν ἑαυτὸ της ὑποχωρεῖ ἀκόμα μπρὸς στὶς ἀταξιστικὲς ἐνθουσίες τῆς σκλάβας.

Οἱ κυνικοὶ τὸ ξέρουν κ' ἐνοοῦν νὰ τῶφελοῦνται. Τὴν ξεγελοῦν μὲ ἡδονὲς ἀνέγνωρες, τάζουν νὰ ξεσκεπάσουν στὴν ἀγάπην τὰ πύθια μυστήρια, μωρολογοῦν γιὰ ἐλευθερία καὶ ξανά γιὰ ἐλευθερία, τὶς στένουν χίμαιρες πού αὐτὴ τὶς ἀγαπάει ὅσο καὶ τὰ στραφτερά μικροτεχνήματα, τὴ δολώνουν μὲς τὸ βρωμερὸ σκοτάδι, δίνοντας χῶρο νάπλωθῇ σ' αὐτὸ ἀχαλίνωτη ἡ διάστροφη φιληδονία της.

Ἀνίκητα δυνατὴ στὴν ἱκανότη νάγαπᾷ, μὲ ἀδιάκοπη θερμὴ ὁρμὴ νὰ νιώθῃ τὴν ἀγάπην βαθύτερα καὶ ψηλότερα, νικιέται εὐκολὰ ἀπὸ τὸ ἐρεθιστικὸ γοῆτημα κι ἅμα οἱ κυνικοὶ τῆς δίνουν τὸ φαρμάκι σ' ὁμορφὸ ποτήρι, τὸ πίνει μὲ χαρά.

Τὴν πῖο μεγάλη ἐνέργεια οἱ κυνικοὶ τὴ δείχνουν στὴν ἐρωτικὴ μίξη. Τὸ ξεφάντωμα ἱκανότητος ξεχωριστὸς δὲ θέλει! Στὴ σφαῖρα αὐτὴ ἐργάζονται μ' ἐπιτυχία. Καθὼς γνωστὸ, κατῶρθωσαν ἔργα λαμπρά. Γιὰ τοῦτα μαρτυρεῖ μέσα στὰ τόσα ἄλλα ἡ «Πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἀνταπόκριση», ὅπου κανεὶς διαβάσει πῶς σὲ μερικὰ γερμανικὰ συντάγματα καθιερώθηκε ἀντικείμενο διδασχῆς ὁ φωτισμὸς τῶν νεοσύλλεκτων γιὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὰ σκάνδαλα τῆς ὁμόφυλης μίξης. Δὲν εἰν' αὐτὸ ἐπιτυχία;

— Θάφάνιστῶ, ἀλλὰ πρωτίτερα θέλω νὰ μὴν ἀφήσω ἀλέρωτο ὅ,τι μπορῶ.

(Στῆλλο φύλλο τελώνει)

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΗΣ

(Μετάφραση Πέτρου Βασιλειοῦ)

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Σὲ λίγες μέρες ἀνοίγει ὀριστικὰ τὸ καινούριο θέατρο τῆς Κυβέλης, «Πανελλήνιον», μὲ πολὺ καλὸ θέατρο.

— Ἀρχίζει μὲ τὸ «Σέρλοκ Χόλμς» ἓνα νέο δράμα σὲ

πέντε πράξεις, πού ἡ ὑπόθεσίς του εἶναι παρμένη ἀπὸ τὶς περίφημες ἱστορίες τοῦ Ἑγγλέζου Κόναν Ντόυλ.

— Κατόπι θὰ παιχτοῦν διάφορες διαλεχτὲς κωμωδίες τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου, καὶ ἄλλα σοβαρὰ ἔργα τῆς παγκόσμιας φιλολογίας.

— Σημειώνουμε ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὴ «Τζοκόντα» τοῦ Ντ' Ἀνούντσιο, μεταφρασμένη στὴ δημοτικὴ μὲς ἁριστοτεχνικὰ ἀπὸ τὸ φίλο Ν. Ποριώτη.

— Ἐξὲν τὰ ξένα, ὁ θίασος τῆς Κυβέλης, θὰ παίξει καὶ κάμποσα πρωτότυπα ρωμαϊκά ἔργα φιλολογικά.

— Τὸ «Βαρβαρὸπάζαρο» τοῦ «Νουμά», τὸ εἶδαμε στὴν «Ἑστία» τῆς περασμένης Τρίτης ξαναγεννημένο καὶ καλοθερμμένο ἀπὸ μπόλικο λάδι κι ἀσυνταξίες τοῦ Μιστριώτη.

— Ὁ κακομοῖρης ὁ Μιστριώτης τώρα τελευταία κατάντησε ἀξιολύπητος. Τόνα πήρανε στὸ μεζὶ κάμποσες φημερίδες καὶ τί τοῦ σέρνουνε ἓνας Θεὸς τὸ ξέρε.

— Δὲ θέλαμε οὔτε φύλλοι στὸν κόρφο του νὰ εἰμαστε.

— Καίρὸς εἴτανε πιά γιὰ τὸ τέτιο τοῦ ξεγύμνωμα, γιὰ τὴν εἶχε πάρει ὁ βλοσυρὸς μετὰ τὴν ὁρμή, καὶ δὲν ἄφινε τίποτα πιά πού νὰ μὴν τὸ κατηγορήσῃ προδοτικὸ καὶ ἀντι-θιμὸ, ἅμα δὲν εἶχε τὴν οὐρίτσα του κι αὐτὸς μέσα.

— Ὁ φίλος Ξενόπουλος ἔξακολουθεῖ τὴ προπαγάνδα του γιὰ τὴ μιστὴ γλώσσα καὶ μὲ τὴ «Διάπλατη» ἀκόμα.

— Ἐμᾶς μᾶς ἔσπριζε σὰ διαβόλους, καὶ λείπει διάφορες ψευτιὲς στὰ ἔρημα τὰ παιδιὰ, γιὰ νὰ μᾶς χτυπήσει.

— Ἄς εἶναι. Ὁ Ξενόπουλος ἔχει τὸ λούτερο νὰ λείπει ὅ,τι θέλει. Μήπως θὰ δώσει ποτὲ λόγο γι' αὐτὰ στὴ συνείδησή του;

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. **Δαϊκό.** Ἐχεις πολὺ δίκιο. Τὸ ζήτημα πρέπει νὰ μελετηθεῖ σοβαρὰ.—κ. **Φαρυ.** Στὶς 8 τοῦ Θεριστῆ θὰ διαβαστεῖ στὸ Πανεπιστήμιο ἡ κρίσις τῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τὸ φαινό Παντελίδειο δραματικὸ ἀγώνα. Δὲν ξέρουμε ἂν ἔχουνε στείλει ἔργα τοὺς δημοτικιστάδες.—κ. **Ν. Παρ.** Τὸ εἶπαμε κι ἄλλοτες πῶς ὅσοι δὲν ἀναγνωρίζουνε τὸν Ψυχάρη τὸ κάνουν μόνο καὶ μόνο ἀπὸ στενοκαρδιά. Μερικοὶ ἔχουνε κ' ἓνα ἄλλο λαφρονικὸ, τὸ πῶς δὲν ἔχουνε ἀνοίξει βιβλίον του, μὰ κρίνουνε μὲ τὶς ἐντύψεις πού ἔχουν ἀκούσει ἀπ' ἄλλους. Ὁ Ψυχάρης εἶναι σὺς-τημ, καὶ κείνος θὰ παῖ πού τὸν ἐννοίωσες βλαβερὰ, ὅποιος τὸν ξεφάχνισε μὲ προσοχή. Μὰ βλέπεις αὐτὰ θέλουνε κόπο, ὑπομονὴ πολλή, καὶ λίγη πολὺ λίγη ἐπιπολαιότητα.—κ. **Κλαδ.** Πάρε τὴ «Γλώσσα καὶ Ζωὴ» τοῦ Γιαννίδη νὰ μετρίξῃς εὐκολὰ καὶ μετριοδικὰ στὸ ζήτημα, ἀφοῦ δὲν ἔχεις νὰ ξεδέψεις πολὺν καιρὸ. Ὁ Ψυχάρης εἶναι γιὰ τοὺς ἐπιστήμονες καὶ τοὺς μασημένους καλὰ στὰ γλωσσολογικά μας. Γιὰ νὰ τὸν γνωρίσεις ὁμως πάρε τὰ λογιόταχτικά του ἔργα, τὸ Ταξίδι καὶ κανένα ρομάντζο του.



ΔΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΥ 1908

4 ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΡΑΗ ΕΞ	100,000 Δρ.	400,000
4	25,000	100,000
4	10,000	40,000
12	5,000	60,000
20	1,000	20,000
1644	100	164,400
2312	150	115,600

4000 ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν..... 900,000

Μέχρι τῆς πρώτης κληρώσεως (27/10 Ἀπριλίου 1908) θὰ ἐκδοθῶσι μόνον 300,000 τετραδράχμων γραμματίων ὑπ' ἀριθ. 1—300,000. ὃν οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι θὰ τεθῶσιν ἐντὸς τῆς κληρωτικῆς κατὰ τὴν κληρωτικὴν ταύτην. Κατόπιν θὰ ἐκδοθῶσι μονόδραχμα γραμματῖα ἰσχύοντα διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων, ὑπ' ἀριθ. 300,000 ἄχρις 1,000,000, θὰ προστεθῶσι δὲ ἐντὸς τῆς κληρωτικῆς καὶ οἱ ἀντίστοιχοι ἀριθμοί.

Γραμματῖα πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς σταθμάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστάς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς δραχμὰς τέσσαρας ἑκάστον, ἰσχύον διὰ τὰς τέσσαρας κληρώσεις καὶ πρὸς δραχμὴν μίαν ἑκάστον γραμματίον, ἰσχύον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας. Ἡ πώλησις τῶν γραμματίων ἀρχεῖται ἀπὸ 1/14 Ἰανουαρίου 1908.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης

Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ